

Кравчун А.С., канд. держ.упр.,
здобувач
Класичний приватний університет

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПЛАТФОРМ

У статті визначено проблематику дослідження методологічних підходів до формування стратегії розвитку інвестиційних платформ. Зазначено формування стратегії розвитку інвестиційних платформ відносно основних п'яти функцій стратегічного управління. В статті проведено дослідження в напрямку ключових елементів формування стратегії на національному, регіональному та місцевому рівні. Підкреслено складову формування стратегії – програмний менеджмент, що використовується у загальнонаціональному масштабі для визначення основних методологічних підходів. Запропоновано схему методологічних підходів визначення стратегії розвитку щодо інвестиційних платформ. Розкрито зміст кожної зі складових схеми методологічних підходів визначення стратегії розвитку щодо інвестиційних платформ.

Ключові слова: стратегія розвитку, інвестиційні платформи, стратегічне управління, реформи

Кравчун А.С. Методологические подходы к формированию стратегии развития инвестиционных платформ. В статье определена проблематика исследования методологических подходов к формированию стратегии развития инвестиционных платформ. Отмечено формирование стратегии развития инвестиционных платформ относительно основных пяти функций стратегического управления. В статье проведено исследование в направлении ключевых элементов формирования стратегии на национальном, региональном и местном уровне. Выделена составляющая формирования стратегии – программный менеджмент, который используется в общенациональном масштабе для определения основных методологических подходов. Предложена схема методологических подходов определения стратегии развития по инвестиционным платформам. Раскрыто содержание каждой из составляющих схемы методологических подходов определения стратегии развития по инвестиционным платформам.

Ключевые слова: стратегия развития, инвестиционные платформы, стратегическое управление, реформы.

Kravchun A.S. Methodological approaches to the formation of the strategy for investment platform development. The article deals with the problems of the study of methodological approaches to the formation of the development of investment platforms strategy. The formation of a strategy for the development of investment platforms in relation to the main five functions of strategic management is noted. The article focuses on the key elements of strategy formation at the national, regional and local levels. The component of strategy formation is emphasized – software management, which is used on a national scale to determine the main methodological approaches. A scheme of methodological approaches for determining the development strategy for investment platforms is proposed. The content of each of the components of the scheme of methodological approaches for determining the development strategy for investment platforms is revealed.

Key words: development strategy, investment platforms, strategic management, reforms.

Постановка проблеми. Одним з важливих кроків в розбудові національної економіки є визначення механізму моніторингу та оцінювання економічного та соціального розвитку територій, плануючи майбутні зміни в соціально-економічних системах та оцінюючи результативність їх виконання. Визначення теоретико-методичних підходів до реалізації стратегії інвестиційних платформ має виконувати роль засобів для системи стратегічного управління конкурентоспроможністю соціально-економічних систем в межах національної економіки. В подальшому визначення релевантних методологічних підходів має стати запорукою стратегії розвитку інвестиційних платформ.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасними проблемам розробки стратегії зокрема

в напрямку нововведень займалися такі вчені: Л.І. Абалкін, І.Х. Ансофф, К. Боумен, О.С. Виханський, О.Л. Гапоненко, А.П. Панкрукін, Г.Я. Гольдштейн, О.Г. Гранберг, Д.С. Львів, Г. Мінцберг, Дж. Пірс, Р. Робертсон, А. Дж. Стрикленд, А.А. Томпсон, К. Хагген, Д. Шендел, Дж. Хіггенс та ін. Методологічний підхід щодо визначення соціально-економічного розвитку України окреслено у наукових публікаціях С.Д. Бушуєва, Н.С. Бушуєвої, Т.В. Маматової, О.М. Медведєвої, В.А. Рача, А.І. Ткачука, Ю.П. Шарова, І.А. Чикаренко та ін.

Виокремлення невирішених проблем. Аналіз теоретичних досліджень свідчить про важливість подальшого визначення шляхів формування стратегії розвитку, зокрема інвестиційних платформ,

оскільки саме питання інвестиційних платформ набувають все більшої актуальності та необхідності як для бізнесу так і для національної економіки та потребують ґрунтового аналізу.

Мета статті – дослідити методологічні підходи визначення стратегії розвитку щодо інвестиційних платформ.

Виклад основного матеріалу. Одним з методичних підходів визначення стратегії є використання моніторингу – процес, завдяки якому можливо отримати інформацію про досягнуті цілі. Результатом моніторингу є визначення запланованої діяльності, досягнення окреслених результатів, на якому етапі знаходиться виконання поставленої цілі. Дослідження та напрацювання науковців-теоретиків дозволили визначити основні теоретичні аспекти відносно моніторингу та оцінювання щодо їх використання в управлінні регіональних та міських соціально-економічних процесів країни. Завдяки використанню у вітчизняній практиці моніторингу та оцінювання є можливість розробляти стратегії не лише з позиції керівних владних структур [1].

Для формування стратегії розвитку інвестиційних платформ має бути визначення щодо основних п'яти функцій стратегічного управління:

1. Планування стратегії – основною функцією вважається моніторинг регіональних соціальних, економічних та політичних процесів.

2. Організація виконання стратегічних планів – визначення найбільш оптимальних елементів з метою обрання стратегій розвитку.

3. Координація дій з реалізації стратегічних завдань – компонування всіх можливих інструментів для вирішення проблем.

4. Мотивація на досягнення стратегічних результатів – окреслення основних чинників, за допомогою яких можливо покращити результати.

5. Контроль процесу виконання стратегії – вплив на процес імплементації стратегії використовуючи примусові методи для досягнення цілей, що були поставлені в стратегії.

В основі стратегічного управління лежить комплекс стратегій – соціальних, економічних, екологічних тощо. Така кількість стратегій відображає найбільш актуальні тенденції розвитку економіки, але використання певної стратегії залежить від конкретної наявної ситуації. У науковій літературі існує визначення стратегії – конкретний довгостроковий план досягнення певної мети, а формування стратегії – це процес пошуку певної мети й складання довгострокового плану. Розробка стратегії конкретизується в залежності від певного роду проєктів, програм, практичних заходів, саме тому варто зауважити особливі риси стратегії: 1) Визначення загальних напрямків; 2) Формування базисних розробок проєктів. 3) Потреба в стратегії відпадає, коли реальний хід розвитку організації приводить до бажаних подій. 4) Неможливість передбачити

розробку проєктів конкретних заходів. 5) Пошук конкретної альтернативи. 6) Визначення орієнтирів (більш високий рівень прийняття рішень) цілі [2].

Також до формування стратегії інвестиційної платформи варто віднести методологію певного управління, що на практиці використовується для структуризації та планування суспільно-корисної діяльності, а також для визначення соціально-економічного розвитку суспільства в межах національної економіки. Проєктна методологія дозволяє визначити на тактичному рівні в умовах обмежених ресурсів та динамічних змін навколишнього середовища, сформувавши основний інструментарій управління у межах національної економіки. На сьогодні, стратегічне управління та управління проєктами має забезпечити розвиток соціально-економічної системи, що зумовлює подальше визначення методологічних підходів у визначенні стратегія формування інвестиційної платформи в Україні.

Формування стратегії здійснюється з урахуванням положень Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [8] та Закону України «Про державні цільові програми» [9], проте деякі норми цих Законів не відповідають сучасним запитам. Основною проблематикою є засади ціннісно-орієнтованого управління програмами, що реалізуються на основі сформованої стратегії. Також однією зі складових формування стратегії є програмний менеджмент, що використовується у загальнонаціональних масштабах, наприклад – модернізація соціальної інфраструктури, космічні дослідження, дослідження в галузі оборонної промисловості, а також в сучасних умовах сьогодення є актуальним використання програмного менеджменту відносно управління складними мінливими подіями. Життєвий цикл програми, як частина стратегії, складається з наступних п'яти фаз: 1. Концептуальне формування програми. 2. Ініціація програми. 3. Розробка плану управління програмою. 4. Поставка цінностей програми. 5. Закриття програми.

Наступним компонентом формування стратегії розвитку інвестиційних потреб в межах національної економіки є процес інтеграції. Інтеграцію слід розглядати, як одну з функцій проєктного менеджменту в управлінні людськими ресурсами. Інтеграція спирається на чотири базисні принципи:

- надання характеристики продуктам програми, використовуючи новаторські підходи;
- розробка альтернативного плану, який має на меті застосовувати принципу гнучкості до змін зовнішнього середовища;
- створення інтелектуального простору для формування об'єднаної компетенції;
- заходи для вдосконалення та формалізації цінностей програми програмного менеджменту для подальшого визначення оптимальних шляхів інтеграції нових компонентів до розробленої стратегії.

Управління інтеграцією програми складається з таких управлінських дій: – визначення місії програми; – управління архітектурою програми; – управління спільною програмою; – управління оцінюванням продукту програми. Для того щоб полегшити концептуальну розробку, набуває актуальності використання функціональної спрямованості: 1. Системна модель (реалізації плану програми). 2. Схематична модель (концептуальний план розвитку). 3. Сервісна модель (створення потенційної цінності в межах розумної експлуатації) [3].

Також до розробки стратегії на місцевому та регіональному рівні обов'язково треба включати базові види планувальних документів відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», а саме: 1. Стратегії розвитку регіону, міста, населеного пункту. 2. Просторові програми (Генеральні плани населених пунктів). 3. Щорічні програми соціально-економічного розвитку та культурного розвитку території.

До ключових елементів формування стратегії на національному, регіональному та місцевому рівні, які сприяють зростанню ефективності інвестиційних платформ, варто віднести: визначення інтеграції інфраструктури міста, а також приміської зони; збереження соціальної єдності міста і області; підвищення всього ресурсного потенціалу в основі чого лежить «мережеве» управління; економічне обґрунтування стратегічного плану. Тому стратегічне планування регіонального розвитку стає одним з дієвих інструментів, що сприяють середовищу, в якому виникають інвестиційні платформи, зокрема в таких векторах – часовий горизонт, що достатньо проглядається; узгодження можливих позицій відносно основних цінностей перспективного розвитку; число можливих учасників розробки і реалізації стратегічного плану. За змістом стратегічний план складається з наступних напрямів розвитку регіону: економічні, соціально-культурні, екологічні та інші. За формою стратегічний план представляє собою переліку конкретних заходів з оцінкою їх вартості [5].

Стратегічне планування є невід'ємною частиною стратегії, що має під собою роботу групи, що складається з представників основних верств утримання громади, метою яких є визначення стратегічних цілей. Основні переваги стратегічного планування – 1) дотримання методик незалежно від управлінських команд; 2) розвиток цілей використовуючи наявні ресурси; 3) визначення новаторських підходів та відхід від шаблонного мислення; 4) сприяння розвитку та самоусвідомлення цілей; 5) зміна умов доступу громади до отримання ресурсів. Стратегічний план, як наступний елемент стратегії має низьку завдань, яку він повинен виконати: визначення базисних умов економічного стану, розвиненість інфраструктури, чисельність насе-

лення, тенденції змін даних характеристик, проведення аналізу наявних сильних і слабких сторін, що впливають на реалізацію бачення стратегічного плану, визначення основних цілей, за допомогою яких можливо досягти результатів, спираючись на сильні сторони та оминаючи слабкі сторони, розробка планів дій для досягнення кожної з основних цілей, базуючись на ієрархії цілей [6].

При подальшому розгляді методологічних підходів до формування стратегії розвитку інвестиційних платформ варто розуміти певну систему принципів і способів організації та побудови теоретичної та практичної діяльності. Узагальнюючи вищевикладене слід зазначити, що під методологічними підходами визначення стратегії розвитку інвестиційних платформ варто розуміти соціально-економічні та соціально-політичні системи, що впливають на суб'єкти внаслідок передбаченої діяльності майбутнього об'єкта методологічних підходів.

Варто зауважити, що становлення методологічних підходів в Україні відбувається на основі базисних компонентів закордонного досвіду; вони були запозичені від закордонних експертів внаслідок імплементації проектів партнерства. Найбільш відомими проектами, що вплинули на розробку методологічних підходів, зокрема в напрямку інвестиційних платформ – проект партнерства Канада – Україна «Регіональне врядування та розвиток», проект «Запровадження європейських стандартів державного управління в Україні», проект «Локальні інвестиції та національна конкурентоспроможність». Використовуючи закордонний досвід щодо розробки стратегії інвестиційних процесів в межах національної економіки варто підкреслити основні етапи: стратегічний аналіз, вибір стратегії, реалізація стратегії.

Беручи до уваги досвід британських експертів, стратегічне планування, як одна зі складових стратегії, визначається в наступних етапах: загальний огляд; аналіз сучасного стану соціально-економічного розвитку регіону; SWOT-аналіз; стратегічне бачення; стратегічний план; моніторинг та оцінювання реалізації регіональної стратегії розвитку; аналіз ефективності й результативності. Однак для реалізації субрегіонального розвитку інвестиційних платформ, варто застосовувати методологію п'яти логічних етапів: організація роботи; сканування середовища та аналіз; критичні питання, стратегічне бачення, SWOT-аналіз; стратегічні цілі, оперативні цілі, плани дій, проектні листки, завдання, пріоритети, ухвалення стратегій; реалізація та моніторинг виконання [7].

Згідно методологічного підходу визначення стратегії розвитку щодо інвестиційних платформ (рис. 1) варто зазначити базиси стратегії розвитку інвестиційних платформ, а саме: планування стратегії, стратегічне управління, фактори стратегічного управління, життєвий цикл в програмному менеджменті (основ-

між можливими виконавцями дій та прозорості їх виконання. Методологія визначає основні інструменти для структуризації планування та оцінювання можливостей подальшого формування інвестиційних платформ в межах національної економіки. Використання застарілих методів наразі не є актуальним для ефективних економічних та соціальних рішень відносно інвестиційних платформ, що має в собі певні цільові програми. Методологічні підходи щодо формування стратегій розвитку обумовлені специфікою проблем що можуть виникати в межах національної економіки, а також потреби кожного регіону окремо. Тому поява нових інвестиційних платформ є кроком вперед, щодо розвитку національної економіки, однак кожна з них має враховувати специфіку як регіонального так і макроекономічного розвитку для забезпечення потреби як суб'єктів економічної діяльності, що бажають отримати інвестиції, так і суб'єктів економічної діяльності, що інвестують у проекти.

Список літератури.

1. Сментина Н. В. Теоретико-методологічні аспекти моніторингу та оцінки реалізації стратегій розвитку мезосистем / Н. В. Сментина // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Випуск 5. – Частина 1. – С. 267-272.

2. Стратегічне планування розвитку регіону: основні поняття, вимоги та алгоритм здійснення / А.П. Тіщенко // Економічний вісник Донбасу. – 2010. – № 2. – С. 84-89. – Бібліогр.: 19 назв. – укр.

3. Молканова В. Методологічні основи програмного управління стратегічним розвитком регіонів України [Електронний ресурс] / В. Молканова. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/3/32.pdf>.

4. Ісаєва Н. І. Шляхи вдосконалення системи стратегічного планування України на сучасному етапі [Електронний ресурс] / Н. І. Ісаєва. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://ev.nmu.org.ua/docs/2015/4/EV20154_088-096.pdf.

5. Медвідь В. Ю. Детермінанти стратегічного планування регіонального розвитку / В. Ю. Медвідь. – 2013. – №41. – С. 163–166.

6. Стратегічний план розвитку громади – Асоціація міст України [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://auc.org.ua/sites/default/files/library/mod5web.pdf>.

7. Сментина Н. В. Особливості методології стратегічного планування в системі державного управління соціально-економічним розвитком територій [Електронний ресурс] / Н. В. Сментина. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://www.essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/35107/1/Smentyna_strategic%20planning.pdf.

8. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [Електронний ресурс]. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

9. Закон України «Про державні цільові програми» [Електронний ресурс]. – 2004. – Режим доступу до ресурсу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>